

on tím, že již dříve v čas neplnil, způsobil, že žalovaný mu musil psát. Nebylo třeba, aby žalovaný lístek rekomandoval. To není v obchodě zvykem, rekomandovati dopisy. Z lístku předloženého žalovaným vidno, že strany dopisů, pokud se týče lístků nerekomandovaly. Žalovaný nemohl tušiti, že se lístek jeho, který přece pro žádnou třetí osobu ceny neměl, ztratí. Žalovaný poskytl žalobci přiměřenou lhůtu k plnění, jako to velí čl. 356 obch. zák., a oznámil mu, že jinak na zboží to nereflektuje. Jelikož žalobce ani v této dodatečné lhůtě neplnil, měl žalovaný právo nepřijímati zboží poslané mu přes to, že poskytnutá žalobci lhůta dodržána nebyla (čl. 355 obch. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dne 12. srpna 1918, když byl již žalující v prodlení, zaslal mu žalovaný korespondenční lístek, aby zaslal objednaný vagon dříví do 14 dnů, jinak, že na dříví nereflektuje. Dopis ten jest oznámením, jímž žalovaný od smlouvy ustupuje (čl. 356 obch. zák.). V obchodním životě stačí vůbec zaslání obyčejného poštovního dopisu i nedoporučeného. Dopis jde na nebezpečí strany, jež jest v prodlení, poněvadž porušením smluvní povinnosti dala podnět k odeslání dopisu. Odesláním dopisu vyhověl tedy žalovaný povinnosti, již mu zákon ukládá a nebyl tedy již proto více povinen, přijmouti zboží dodané dávno po uplynutí dodatečné lhůty.

Čís. 578.

Pro vyměření věna jest směrodatným jednak manželův stav v době sňatku, jednak jmění osoby, věnem povinné, v čase, kdy věno se požaduje. Mimo úvahu zůstává výše povinného dílu, na který osoba, oprávněná žádati věno, má snad nárok.

(Rozh. ze dne 7. července 1920, R II 132/20.)

Antonie R-ová, jež provdala se v únoru 1919, domáhala se v roce 1920 na rodičích, by dali jí věno. Žádosti bylo oběma nižšími stolicemi vyhověno, prvá stolice vyměřila věno menším, než požadovaným penízem, druhá stolice peníz ten zvýšila.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou předchozích stolic a uložil soudu první stolice, by o výši věna znovu projednal a rozhodl — po právní stránce z těchto

důvodů:

Z pojmu věna (§ 1218 obč. zák.), jež jest jměním, které manželka neb někdo jiný za ni mužovi dá neb slíbí, aby se mu ulehčil náklad, jež manželství s sebou přináší, jakož i z toho, že domácnost řídí se v první řadě dle stavu manželova, vyplývá, že pro vyměření věna směrodatným jest stav manželův v době uzavření sňatku a že pozdější změna ve stavu nebo povolání manžela na váhu nepadá. Z druhé strany pak nutno při vyměření věna vzítí zřetel na stav a jmění věnem povinné osoby v čase, kdy

uplatňuje se nárok na věno, ježto pro způsobilost platební jsou směrodatny tyto a nikoliv snad dřívější poměry, a ježto dlužno hleděti k tomu, aby nebyla podryta hospodářská existence věnem povinné osoby. Názoru rekursního soudu, že povinný díl dědický je to nejvyšší, co otec a matka dítěti musí mu dáti věnem, v této všeobecnosti nelze sdíleti. Pro názor tento není v zákoně opory, neboť podstata povinnosti, dáti věno a podstata povinnosti, zůstaviti povinný díl, nemají nic společného a sluší výši věna v každém případě dle zvláštních poměrů vyměřiti s hlediska shora naznačeného.

Čís. 579.

Zákon o právu manželském ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. Žádati dle § 15 za rozluku pro nepřekonatelný odpor oprávněn jest i ten i onen z obou manželů, nechť si předchozí rozvod byl rozvodem dobrovolným, nebo vysloven rozsudkem, v tomto případě nechť rozsudkem uznáno bylo na vinu navrhovatele rozluky nebo na vinu druhého manžela. Výrok rozsudku o vině na rozvodu nepřevzme se do usnesení, jímž povoluje se rozluka, zůstává však nicméně i na dále v platnosti.

(Rozh. ze dne 7. července 1920, R II 155/20.)

Rozsudkem ze dne 11. listopadu 1916 bylo manželství manželů Jana a Anny B-ových od stolu a lože rozvedeno z viny manželovy. Rozsudek nabyt právní moci. V roce 1920 navrhl manžel, by jeho manželství bylo po rozumu § 17 nebo §§ 15 a 16 manžel. zák. prohlášeno za rozloučené. Soud své stolice návrh zamítl. **Důvody:** Návrh není přípustným ani podle § 17, ani podle §§ 15 a 16. Neboť podle § 17 může soud tehdy vysloviti rozluku manželství, rozsudkem rozvedeného, nabude-li přesvědčení, že rozluka mohla býti z důvodů, jež byly zde v době rozvodu manželství, již tenkrát povolena, kdyby totiž již tenkrát žaloba na rozluku po zákonu byla bývala možnou a tehdy také byla bývala podána. Avšak za rozluku manželství může podle § 13 manžel žádati jen tehdy, když důvod k rozluce zavdal druhý manžel, ne však zavdal-li žádající sám tento důvod. V tomto případě mohl by manžel návrh na rozluku podat jen, kdyby on byl býval mohl žalovati, kdyby tudíž rozsudkem zjištěný důvod rozvodu — a jen tento přichází v úvahu jako důvod rozluky nyní požadované — přihodil se u protistrany, t. j. u manželky. Rozsudek praví však opak, ježto manželství bylo rozvedeno z důvodů zaviněných manželem. Proto není tu podmínek § 17. Totéž platí o podmínkách §§ 15, 16. Nespornou cestou provedená rozluka ve smyslu §§ 15, 16 je přeměnou rozvodu v rozluku s vyloučením otázky viny, předpokládá tudíž rozvod, při němž manželé soudní zjišťování viny vyloučili, t. j. dobrovolný rozvod. Použitím ustanovení §§ 15 a 16 na manželství, rozvedené rozsudkem, mohl by manžel, který v rozsudku na rozvod byl uznán vinným, obejít § 17, což by po případě mohlo vésti k velkému bezpráví na nevinné straně. Tak by i v tomto případě při použití § 15 byla tu rozluka, kde by manžel, ji navrhuující, byl viny sprostěn, poněvadž se v nálezu o rozluce vina nezjišťuje, a manželka byla by připravena o právo na plné zadostiučinění, které jí podle § 1266 obč. zák. proti vinné